1863. No. 74.

LEEUWARDER COURANT.

Dingsdag 15 September.

De middenprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe en Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 11 September 1863 te *Leeuwarden* geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 9.75.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . - 205.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . - 205.00.

Leeuwarden, den 12 September 1863.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

Berigt voor de Scheepvaart.

Bij deze wordt aan de belanghebbenden bekend gemaakt, dat, ten gevolge der noodige herstellingen aan de **Draaibrug** te **Akkrum**, liggende in den Grooten Weg van *Leeuwarden* naar de *Overijsselsche Grenzen*, **de passage van Schepen** met staande Masten of hooge bovenlasten aldaar, van Woensdag den 16 tot en met Dingsdag den 29 *September* aanstaande, **NIET zal kunnen plaats hebben.**

Leeuwarden, den 14 September 1863.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland, VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

De GEDEPUTEERDE STATEN der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne publicatie van den 17 Augustus jl., ter kennis der ingezetenen, dat gedurende de maand Augustus 1863:

1°. 17 Runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Baarderadeel 1, Ferwerderadeel 1, Idaarderadeel 1, Leeuwarderadeel 6, Lemsterland 1, Menaldumadeel 1, Oostdongeradeel 1, Schoterland 3 en Utingeradeel 2, en 14 door die ziekte aangetaste Runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Baarderadeel 1, Dantumadeel 2, Idaarderadeel 5, Leeuwarderadeel 1, Lemsterland 2 en Utingeradeel 3, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 398;

2°. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de Runderen van de veehouders: Sjoerd Gerrits Nijland te Oosterlittens, Eise Gerbens Weima te Wartena, Jan Sipkes de Boer te Warstiens, Lolke Piers Swierstra, Taeke Kornelis Bloemhof en de Weduwe Wijbe de Jong, allen te Wirdum, Johannes Sipkes Bergsma te Eesterga, Cornelis Pieters Sinnema te Menaldum, Menze B. Wouda te Engwierum, Durk Johannes van der Meulen te Dragten en Gatze Jacobs de Jong te Oldeboorn;

3°. gezond zijn verklaard de Runderen van de veehouders: Taeke Kornelis Straatsma te Birdaard, de Wed. Foppe Wijbrens Kornelis te Roordahuizum (gedeeltelijk), Janke Beckers, Wed. Jacob Pieters Terpstra te Leeuwarden, Jan Murks Schukking te Follega, de Wed. Sake Jans Wijnstra te Langezwaag, Johannes Alberts Dijk te Gorredijk, Jan Geerts Ruiter en Douwe Johannes de Haan, beiden in het Meer, Keimpe Jans Nijholt te Heerenveen, Jelle Tjeerds Nijenhuis te Mildam, Pieter Durks van der Gaast te Sloten en Douwe Sjoerds Veenstra te Dragten.

Leeuwarden, den 14 September 1863.
De Gedeputeerde Staten van Friesland,
VAN PANHUIJS, *Voorzitter.*
W. E. ENGELEN, *L. Griffier.*

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS van *Leeuwarden* brengen, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat de jaarlijksche visitatien, nopens den herijk der Maten en Gewigten, eerstdaags bij de Ingezetenen zullen plaats hebben;

dat alzoo een iegelijk wordt gewaarschuwd om zijne Maten en Gewigten nog eens na te zien en die stukken, op welke de jaarletter T van het Gothische alphabet niet gevonden wordt, daartoe alsnog aan de Arrondissements IJkers te doen toekomen, waartoe aan de belanghebbenden de gelegenheid wordt gegeven van af Dingsdag den 15 tot en met Dingsdag den 22 September 1863, telken voormiddag van 9 tot 1 uur en vervolgens elken Zaturdag voordemiddag.

Burgemeester en Wethouders doen deze waarschuwing met te meer aandrang, omdat, niettegenstaande zulks jaarlijks geschiedt, de ondervinding heeft geleerd, dat er steeds nog een aantal processen-verbaal tegen nalatigen ten dezen, moeten worden opgemaakt, welke vervolgingen met kleine oplettendheid kunnen worden voorkomen.

Leeuwarden, den 14 September 1863.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. J. BRUINSMA, *L. B.*
De Secretaris, M. S. DE WAL.

KENNISGEVING.

DE BURGEMEESTER EN WETHOUDERS van *Leeuwarden*,
Gelet op art. 203 der Gemeente-Wet,

brengen, bij deze, ter kennis van de Ingezetenen, dat de *Begrooting der plaatselijke Inkomsten en Uitgaven*, over het jaar 1864, voorzien van de noodige inlichtingen en bescheiden, door hen, aan den Raad is aangeboden.

Dat die begrooting, van heden af, gedurende *veertien dagen*, des voormiddags van *negen* tot 's namiddags *een* uur, voor een ieder ter lezing zal zijn nedergelegd in de Secretarie der Gemeente, en dat zij aldaar algemeen verkrijgbaar wordt gesteld, tegen betaling der kosten.

Leeuwarden, den 14 September 1863.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. J. BRUINSMA, *L. B.*
De Secretaris, M. S. DE WAL.

WEENEN, 9 September.

Men verzekert dat de Keizer spoedig naar Pesth zal vertrekken, waarvan men veel gewigtigs voor Hongarije verwacht; het bezoek van den baron Eotvös, die verscheiden dagen alhier heeft doorgebragt, brengt men met die reis in verband.

— Volgens de Wiener *Abendpost* van heden is omtrent de aanneming der Mexicaansche kroon door den Aartshertog Maximiliaan nog geen definitief besluit genomen, en is de stand van dat vraagstuk in den laatsten tijd volstrekt niet gewijzigd.

Van den 11*den*. De Grootvorst Konstantijn van Rusland, die zich thans alhier bevindt, is door den Keizer aan het spoorwegstation ontvangen, en wordt hier bejegend met ongemeene onderscheiding, die echter, gelijk organen der regering zeggen, geene politieke beduidenis heeft en enkel aan heuschheid moet worden toegeschreven.

PARIJS, 10 September.

[illegible] Keizer is heden ochtend naar Biarritz vertrokken. [illegible] of overmorgen verwacht men hier Ruslands ant[illegible] jongste nota betreffende Polen.

[illegible] berigt, dat Cipriano la Gala en de [illegible] de Genuesche politie wederregtelijk aan boord der Fransche postpakketboot *Aunis* waren gevat, gisteren aan de Italiaansche overheden op hare aanvraag door Frankrijk overeenkomstig de bestaande verdragsbepalingen zijn uitgeleverd.

— Als een bijzonderheid mag worden medegedeeld, dat de Nederlanders, die zich ter dezer stede bevinden, zondag e. k. voor het eerst in de gelegenheid zullen zijn de openbare godsdienstoefening in hunne moedertaal te hooren verrigten. De heer van Straete zal namelijk in de Evangelische kapel, in de Faubourg St. Antoine, optreden.

LONDEN, 10 September.

H. M. de Koningin is heden te Woolwich aan wal gestapt en onder het gebulder des geschuts en het gejuich eener ontelbare menigte naar Winsor vertrokken. De staat van gezondheid van H. M. is oogenschijnlijk voldoende.

— De *Morning Post*, die onlangs den president Lincoln zoo hevig aanviel wegens het wapenen van vrije negers, zwaait nu Jefferson Davis grooten lof toe, en zegt, dat hij door de wapening der slaven eene meesterlijke politiek volgt. De *Post* is van gevoelen, dat die maatregel de onafhankelijkheid van het Zuiden zeker zal maken. De *Daily News* denkt integendeel, dat het Zuiden langs dien weg zich zelven den doodslag toebrengt, omdat de negers, overal waar zij de Noordelijke troepen zullen ontmoeten, tot deze zullen overloopen, om zich onder de vanen van hunne ware bevrijders te scharen. Ééne zaak schijnt in ieder geval zeker, nl. dat indien aan het besluit van Jefferson Davis gevolg wordt gegeven, het tot de émancipatie van al de slaven in het Zuiden zal leiden. Men denkt hier algemeen dat wanneer na den oorlog al die slaven in vrijheid worden gesteld, zij niet zullen dulden, dat hunne ouders, vrouwen en kinderen in ketenen zullen zuchten. Zij zullen dus het Zuidelijk gouvernement wel noodzaken al de slaven van het Zuiden vrij te geven.

— De handel in petroleum breidt zich verbazend uit. Volgens ontvangen berigten zijn sedert den aanvang dezes jaars van New-York uitgevoerd 13,500,000 gallons ter waarde van £ 1,000,000, terwijl van Philadelphia verscheept zijn ongeveer 4,000,000 gallons, ter waarde van £ 200,000, wordende van daar eene grootere hoeveelheid ruwe olie uitgevoerd. Boston verzond 1,500,000 en Baltimore 750,000 gallons, makende een totaal van circa 20,000,000 gallons in minder dan acht maanden.

KOPENHAGEN, 10 September.

Er zijn voorloopige wetten voor Sleeswijk uitgevaardigd betrekkelijk de verpligting tot de krijgsdienst, de verpligting van particulieren in de steden tot het huisvesten van militairen, de scheepvaart en de visscherij.

BERLIJN, 11 September.

De *Allgemeine Zeitung* behelst eene verklaring van den leider der liberale partij, graaf Schwerin, hierop nederkomende, dat, alhoewel alle partijen in Pruisen met de regering van oordeel zijn, dat de voorstellen van Oostenrijk tot hervorming van den Bond behooren verworpen te worden, daaruit nog geenszins voortvloeit, dat de liberalen zich met de regering hebben verzoend. Dit is onmogelijk, zoolang geene vrijzinnige grondwet wordt uitgevaardigd en in de inwendige organisatie van het land geene doortastende hervormingen tot stand komen. Bij de ophanden zijnde verkiezingen is alzoo hoegenaamd niets veranderd in de onderlinge verhouding der verschillende partijen.

BRUSSEL, 11 September.

Voor de verkiezing van een lid voor de Kamer van Afgevaardigden in het district Doornik waren 3330 kiezers ingeschreven, waarvan er 3030 aan de verkiezing hebben deelgenomen. De heer Charles Rogier verkreeg 1761 en de heer Louis Dumortier 1267 stemmen. Deze uitslag werd met levendige toejuichingen begroet.

Men ziet hierin eene belangrijke zege voor het kabinet en voor de liberale partij, daar de heer Rogier onlangs bij de algemeene verkiezingen zijne plaats in de Kamer had verloren; te Antwerpen, welk kiesdistrict hij sedert lang vertegenwoordigde, had de op plaatselijke belangen gegron de oppositie zijne herkiezing belet. Buitendien is de liberale meerderheid in de Kamer door de uitkomsten der algemeene verkiezingen veel verzwakt.

De conservative partij heeft dan ook met alle kracht zijne verkiezing betwist, ofschoon de liberalen in dat district reeds vroeger de bovenhand hadden.

— *L'Indépendance* deelt eene nota van Rusland mede, waarin gezegd wordt, dat het zijne vroegere beginselen handhaven en de in te voeren hervormingen aanwijzen zal. Zij zullen bestaan in eene decentralisatie op vertegenwoordigenden grondslag en in provinciale instellingen, waartoe de leden bij keuze benoemd zullen worden. Aan Polen zullen de instellingen verleend worden, welke in de tractaten van 1815 zijn aangewezen en waaraan na de demping van den opstand welligt nog uitbreiding zal gegeven worden.

's GRAVENHAGE, 12 September.

De tegenwoordige vergadering van de Staten-Generaal zal worden gesloten op zaturdag den 19 dezer, des namiddags ten 2 ure. De minister van binnenlandsche zaken is gemagtigd om zich op het bepaalde tijdstip te begeven in de vergadering van de Staten-Generaal, ten einde in vereenigde zitting der beide Kamers die vergadering in naam des Konings te sluiten.

's HERTOGENBOSCH, 11 September.

De vermoedens tegen Joannes van Veen, huisknecht van mgr. Zwijsen, schijnen sedert zijne arrestatie niet verminderd. Ruim acht dagen voor zijne inhechtenisneming had hij Gerra verlaten, zeggende naar zijne moeder te Gent, bij Nijmegen, te gaan, en was na eene afwezigheid van $1\frac{1}{2}$ dag teruggekeerd. Alstoen over zijne spoedige terugkomst ondervraagd, had hij verklaard te Grave ongesteld te zijn geworden en van daar, zonder verder te gaan, te zijn teruggekomen. Het blijkt thans, dat hij alstoen naar Amsterdam is geweest, daar een koetsier uit Zalt-Bommel, die hem naar Utrecht en van daar terug gereden heeft, en een logementhouder uit deze laatste stad, eergisteren als getuigen voor den regter van instructie aldaar [illegible] de indentiteit van van Veen en [illegible] geconstateerd hebben.

HARLINGEN, 13 September.

In de afgeloopene week heeft zich hier eene commissie gevormd tot oprigting eener Metalen-Kruis-Vereeniging, wier eerste bemoeijing reeds met een gelukkig gevolg werd bekroond. De eerste bijeenkomst dier Vereeniging zal worden gehouden op 13 November e. k., den dag der herdenking aan Neêrlands herstelde vrijheid. Daarbij zullen tevens allen worden uitgenoodigd, die vroeger of later met een veldteeken werden versierd. Wij vinden dit denkbeeld zeer gelukkig, want daarbij zullen de grijze helden van Waterloo, de handhavers van Neêrlands vlag in Indië en de moedige strijders in den tiendaagschen veldtogt gelegenheid hebben elkander de hand te drukken en 's lands hernieuwden roem te bespreken.

LEEUWARDEN, 14 September.

Bij den burgerlijken stand in deze gemeente zijn van den 8 tot en met den 14 September aangegeven: geboren 12, overleden 15, gehuwd 4 paar.

LEEUWARDEN, 14 September. De Vereeniging *Eigen brood bovenal*, die het maatschappelijk geluk der min-gegoeden van de Herv. gemeente te Leeuwarden, en wering van aanvraag om onderstand beoogt, heeft, op Olde Galileën, 24 doelmatige arbeiderswoningen laten bouwen, welke met weinige dagen geheel gereed zullen zijn, om met 1 November, tegen zeer billijken huurprijs, te worden betrokken. Uit de geschikte gegadigden, die zich hebben opgedaan, of zich nog in den loop dezer week zullen aanmelden, wenschen Bestuurders der Vereeniging eene keus te doen.

PINGJUM, 13 September. Aan de geannonceerde harddraverij hebben deel genomen 14 flinke paarden, die van heinde en verre waren opgekomen. De prijs, een brillante zilveren theepot met dito onderstel, werd behaald door J. L. IJntema, van Cornwerd, terwijl het paard van O. Wagenaar, van Achlum, het laatst mede in de baan was.

Aan de billardpartij hebben deelgenomen 30 spelers. De prijs, een zilveren inktstel, werd door J. Meijer, van Arum, en de premie, eene schildpadden sigarendoos met zilveren platen, door F. de Jong, van Oosterlittens, gewonnen.

Bij de kaatspartij hebben 10 porturen zich aan den wedstrijd onderworpen. De prijs, *f* 36, werd gewonnen door P. Rijpma, van Midlum, F. Felkers, van Winsum, en J. Bangma, van Arum; de 1ste premie, ad *f* 12, door de gebroeders de Boer en P. Hiddenga, van Wijnaldum; de 2de premie, ad *f* 6, door Jan Hoekstra, A. Bakker en T. Terzweger, van Makkum.

HINDELOOPEN, 12 September. De weleerw. heer van Calcar, Doopsgezind proponent, beroepen bij de gecombineerde gemeenten van Hindeloopen en Molkwerum, heeft die beroeping aangenomen.

ROTTEVALLE, 10 September. Door het bedanken van den proponent J. S. S. Ballot, voor het beroep der Doopsgezinde Gemeente van Rottevalle en Witveen, is daarvoor in de plaats gekozen de weleerw. heer H. C. Hofkes, van Almelo, die dat beroep heeft aangenomen.

— De bij de Doopsgezinde Gemeente te Mensingeweer beroepen proponent bij de Doopsgezinde Societeit te Amsterdam, de heer J. A. Oosterbaan te Harlingen, heeft dat beroep aangenomen.

MONUMENT VOOR 1813.

De herinnering aan eene belangrijke gebeurtenis wekt verschillende gemoedsaandoeningen, naar gelang wij er meer of minder in betrokken zijn, maar zij wekt bepaaldelijk het gevoel van dankbaarheid, zoo de gebeurtenis onverwacht, hoogst gunstig is en van welwillendheid de ondubbelzinnigste blijken draagt. Ja, zij voert die dankerkentenis op tot den hoogstmogelijken trap, zoo die heugelijke gebeurtenis, tegen der menschen berekening aan, een algemeen volks heil medebrengt, en van Gods besturende hand in de wereldheerschappij het kenmerk aantoont.

Zoó gevoelde zich ieder Nederlander aangedaan, toen het: „*Tot hiertoe en niet verder*" was uitgesproken, en het zoo gedrukte, en van de kaart van Europa uitgewischte Nederland, voor het eerst na lange jaren (Julij 1810—Nov. 1813) vrijelijk ademde, en, als een eenig man, den God zijns heils, in zijne heiligdommen, het offer zijner onbegrensde dankbaarheid aanbood: Het offer van een diep getroffen hart wegens het opheffen van eene het vaderland te gronde rigtende slavernij, en het herboren worden tot een vrij en onafhangelijk volk.

Ware onze handel niet vernietigd geweest, en onze overige middelen van volksbestaan in den kwijnendsten staat gebragt; had niet ieder gezin in goed en bloed te veel geleden, wij hadden welligt veel kunnen doen, waarop men nu terug ziet. Maar bij dat alles kwamen nog zoó vele behoeften van het oogenblik; zoó veel moest hersteld; zoó veel als geschapen; zoo onnoemelijk veel bekostigd worden, dat daaraan niet mogt gedacht worden. Bovendien was onze toestand later zeer hagchelijk, en gaf de uitbreiding van het Rijk later, eene gewijzigde rigting aan het oud-vaderlands gevoel.

Die dagen en jaren zijn dáár henen gevloten met hun lief en leed, en het geslacht dergenen, welke zich met bewustheid dien tijd des algemeenen kommers herinneren, is zeer gedund geworden; zij zijn veelal ter ruste gegaan, en een jonger geslacht bloeijt gedeeltelijk op hunne graven. Een nog jeugdiger zoekt alleen deze herinneringen door de geschiedenis op te wekken en in het geheugen te bewaren.

Zoó kwamen wij, bij al de beroeringen, welke verschillende ons omringende Rijken deden waggelen, tot een belangrijk tijdperk van volks-geluk, van stoffelijke en zedelijke ontwikkeling, van vooruitgang van allerlei aart; één van zin en bedoeling; onder de leiding van het doorluchtig en gezegend hoofd van den Vorstenstam, welke reeds sedert eeuwen het welzijn van Nederland met dat van zijn geslacht had vereenzelvigd en als ineengevlochten — — en, alleen in de jaren der zware beproeving des vaderlands voor de vreemde overheersching had moeten wijken.

Een geheel menschengeslacht was nagenoeg verdwenen; en wij stonden nog altijd, met het geloof onzer Vaderen, met het oog naar God gerigt, de vervulling van een half-eeuwfeest onzer bevrijding af te wachten, om het met vernieuwde, diepe dankbaarheid te vieren.

Was het te verwonderen dat men daaraan gang en rigting wenschte? Neen! Maar even weinig verwondering wekt het, dat men het thans niet eens is, op welke wijze men aan het gronddenkbeeld: „een Nationaal Gedenkteeken voor November 1813" goed gevolg zal geven.

In één punt zullen zeker wel bijna allen in gedachten zamenvloeijen: *dat het Nederland en de te herdenken gebeurtenis waardig zij!*

Ook wij zijn geroepen daarover onze meening te doen kennen, (artikel 4) en wij worden gehoord over de voorstellen en plans, welke bij het hoofdbestuur in aanmerking zijn gekomen (art. 5). Alvorens daartoe over te gaan, premitteer ik mijne gronden waaraan ik de [illegible] te toetsen. Dit is mijn [illegible]

[illegible]

schap, zoo dit alles ter eere worde opgerigt een gedenkteeken, in christelijken zin, in grondbeginsel bevattende de dankbaarheid van een gezegend volk, en de strekking hebbende, om, door werken van barmhartigheid, een gezegenden invloed uit te oefenen op vaderlandsche gevoelens; en die barmhartigheid te kunnen doen genieten door tijdgenoot en nakomelingschap, die daarop aanspraak kunnen maken in den geest of strekking der te vieren herinneringen.

Aan deze grondregelen getoetst, gaat men met overschilligheid vele gedenkteekenen der oude wereld voorbij. De meesten dragen het merk van Tyrannij en Slavernij, oppermagtig gebied of krijgsmans glorie.

Hoe schoon steken daarbij af de eenvoudige en min kostbare gedenkteekenen der Israelieten; hoe indrukwekkend waren hunne hooge feesten en tevens door milddadigheid gekenmerkt; en hoe leeft nu nog in ons geheugen het gedenkteeken van barmhartigheid in het oude Jerusalem: Het liefelijk klinkende Bethseda (Gesticht van Barmhartigheid) met zijne vijf galerijen en de daartoe behoorende ruime zalen, waar zoovele armen gelegerd, waar zoovele genezing vonden.

Hier vond men reeds, wat bij ons altijd moet gelden, als op Goddelijk gezag gebouwd: *„Ik wil barmhartigheid en geene offerande!”*

In onze dagen, in welke, te regt, zoo veel prijs wordt gesteld op beschaving, moet er voor gezorgd worden dat zij niet ontaarde in wekelijke weelderigheid, in Grieksche of Romeinsche zeden met hunne te vele beelden en groepen, die niets dan weelde en verkwisting ademen! Neen! het leven is geen spelen, maar eene ernstige zaak; en wij moeten als voorwerpen van Gods barmhartigheid en liefde, barmhartigheid en liefde bewijzen wáár wij kunnen. Is daar aan behoefte? Ach ziet rondom U, en duizenden monden geven het antwoord: O ja! God alleen kent wat wij al niet behoeven, Wat ons blijft ontbreken!

En kan men nu besluiten aan steenhoopen, ijskoude beelden van arduin of metaal, schatten van 10 duizend, 60 duizend, 100 duizend gulden te besteden, terwijl met den vinger iets beters kan worden aangewezen? Die monumenten toch, hoe fraaij dikwerf ook uitgevoerd, brengen mede, dat bij de bezichtiging de geest der barmhartigheid den gevoeligen beschouwer als toefluistert: *Het had beter besteed kunnen worden aan de lijdende menscheid!*

Maar op welken stand was de weldadigheid het best toegepast in het algemeen, en hoedanig een gedenkteeken kan, met het oog op onze gebeurtenis, voegzaam worden opgerigt? Ziedaar ons nader tot de zaak gebragt!

Nederlands bevrijding is hoofdzakelijk bevorderd door de legers der vereenigde bondgenooten, die de Fransche legers gedeeltelijk versloegen, gedeeltelijk binnen Frankrijk terugdrongen. Maar tegelijker tijd werd hier de kern eener legermagt daargesteld; terwijl de stedelijke schutterijen de wapenen opvatten, de vestingen werden ingesloten en de Franschen belet werden zich te vereenigen of te verspreiden. Later deed ons jeugdig leger, onder zijnen geliefden veldmaarschalk, wonderen van dapperheid, en stuitte den stroom, die Neêrland ging overstelpen. Dezen waren dus de voorwerpen aan welke Nederland, naast God, zijne grootste verpligtingen had. Men gevoelde het, en het dankbare, nu andermaal geredde volk *bragt het fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden, bijeen.*

Is dit fonds nog toereikend heden? Och dat het dit ware! Gij allen kent de geschiedenis daarvan. Jaarlijks wordt daarvoor in de kerken de gemeente liefderijk opgewekt, en, als de bedelende, gaat de hand des vragers bij de deuren rond om met ieder penninske dat fonds te steunen, dat achteruitgaat en verre van voldoende is.

Slaan wij het oog in de rekening of het verslag van dat fonds over 1862, zoo vinden wij de hoogst treurige waarheid, dat in dat fonds nog niet hebben kunnen opgenomen worden en in lang ook niet kunnen deelen 34 personen uit den strijd bij Waterloo; 499 uit den strijd tegen Belgie; en 580 deelgenooten uit andere krijgsbedrijven afkomstig, dus in 't geheel 1113 personen.

Bij de ouden van dagen slaat nog het hart warm voor die krijgers.

Bij de wakkere mannen van middelbaren leeftijd bestaat de roeping tot hulp!

Bij de jeugd en jongelingschap, door het geschiedblad en het verhaal der ouden ontgloeijd, is de zucht tot krachtdadige hulp aanwezig.

Hieraan moet nu vlugt gegeven worden!

Tot aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst werd dit fonds bijeengebragt om tot Monument te verstrekken in 1815; doch het bleef onvoltooid. De tijd dier voltooijing zij nu geslagen, en de tegenwoordige en toekomende krijgsman, het zij hij die loopbaan vrijwillig kieze, of tengevolge der wet daartoe gebragt worde, vinde in 1863 de aanmoediging en vervolgens de ondersteuning, welke Neêrland behoeft zoo wel als verdient, scheen te beloven, maar niet verschafte.

Hoe schoon praalt niet te Londen, aan den Theems, het kasteel te Greenwich, waar de vergrijsde uitgediende zeeman zijne dagen onbekommerd voor huisvesting, voeding en kleeding ziet eindigen, terwijl hij den aankomenden scheepsjongen bemoedigd en wijst op zijne loopbaan en onbezorgden ouderdom.

Hoe benijdenswaardig kwam niet reeds aan Czaar Peter de Groote de schoone inrigting van het Hôtel des Invalides te Parijs voor, toen hij dat bezichtigde.

Neêrland kan dat volgen op Neêrlandsche schaal. Wij kunnen *zóó véél*, als wij slechts aan de zegeningen gedenken die Land en Volk geniet.

Wilt gij daarvan een allertreffendst voorbeeld? Ziet op onzen koninglijken Koning! Onder de vele onbekende weldadigheden, ziet gij Bronbeek bij Arnhem, het thans gevierde huis voor ons leger van Oost en West Indie: *Het is een geschenk van den Vorst aan zijn Volk;* — ziet den Koning, te midden van waterstroomen en dreigende ijsdammen in het zoo diep geteisterde Gelderland en Maas Waalsche, waar ramp op ramp, verlies bij verlies, en het wegspoelen van have en vee de jammerklagten der ongelukkigen ten Hemel deden stijgen; Hij troost hen, bemoedigt hen, en geeft, om niet meer te noemen, eene tonne gouds,— aan deze zijne diep bedroefde kinderen!

Regis ad exemplum totus componitur Orbis, zeggen wij den wijzen spreukschrijver na en trachten gaarne Zijner Majesteits voorbeeld te volgen.

En nu nog een terugblik op de voorgestelde 3 punten! Hoe nietig staat die naald te Scheveningen tegenover die onmetelijke zee, het werk Gods; die blaauwende lucht; dat krachtig opgeworpen duin; de schutsmuur Gods tot Nederlands behoud. Neen! het kan geen indruk wekken, tenzij het met een vuurbaken of iets nuttigs vereenigd ware: Wij wenden er onze oogen van af, het is dáár ter plaatse een mierenwerk!

Een gedenkteeken te 's Hage dan! Neen, aan beelden heeft den Haag voorhands genoeg. Voor de residentie moet het iets grootsch zijn, en wij vragen, met 't oog op onze invaliden, die met tranen in de oogen de wending der plannen ten hunnen nadeele welligt gelezen hebben; *kon zooveel gouds, hieraan te besteden, niet beter, niet waardiger besteed worden?*

De herinnering aan 1813 moet in 1863 bewaard, vernieuwd, verhoogd worden; dit is regtmatig, doeltreffend, zielverheffend. Maar zij diende dit te blijven in 1913, in 1963, en in de verst verwijderde eeuwen. Zoo lang toch Nederland die dagen gedenkt, zal het ook zijn hart en geloof bewaard hebben tegen de leer van toeval, Menschengeweld en diplomatisch alvermogen; en vertrouwende op des Wijzen Spreuk: *„dat geregtigheid een Volk verhoogt”* zich steeds dankbaar tot den God zijns heils verheffen en van Hem hulpe blijven afsmeken.

Maar dan het 3de punt: De ambachtsschool te Amsterdam? Ja, de nuttigheid dezer inrichting heeft geen bewijs noodig; maar wel hare geschiktheid voor het geheele land! Daartoe zal deze inrichting te omslagtig worden en wij meenen het er voor te moeten houden, dat hare stichting niet zóó dringend is, dat de vordering in de verschillende ambachtsverrigtingen, nu bestaande, er naar is wachtende of stilstaande. Althans blijkt het, dat hare stichting van een altijd meer ondergeschikter belang is (ook provinciesgewijs zou ze te stichten zijn), dan eene instelling als men zich heeft voorgesteld in 1815 bij de stichting van het fonds ter aanmoediging van de gewapende dienst. Eindelijk staat dezelve in geen het minst verband met de gebeurtenis van 1813. De krijgsmansstand is voor Nederland met zijne uitgebreide kolonien hoe langer hoe meer een integrerend deel van zijn staatkundig leven. Moedig [illegible] stand aan, bemoedig hem, *niet met* [illegible] TOT ONDERSTEUNING en ONDERHOUD in den ouden dag bij onbruikbaarheid in de dienst, en wij zullen minder vreemdelingen behoeven, ja welligt die kunnen ontberen. Ook kon dit, op andere wijze, welligt in onze kolonien dienen en de bevolking meer aan ons verbinden.

> Een goed bemoedigd leger, is altijd een moedig leger geweest, en daar wij geene veroveringen op het vaste land in Europa beoogen, zijn wij te ontzien met eene welgeordende, zich de kansen des krijgs getroostende macht: zóó gesteund, zijn wij het langst verzekerd van vrede, want, si vis pacem, para bellum.

Wanneer ik dit te zamen trek, dan is van de drie punten, waarvan men in de dagbladen spreekt, het 3de alleen voor mij aantrekkelijk; maar, tegenover het fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in Nederland gesteld, toch minder aannemelijk, daar het minder dringend noodig is, en het andere meer roept om vervulling en te lang reeds geleden lijden te doen ophouden en toekomend voor te komen.

En nu wat wilt gij dan?

Ik vraag een geschikt, gezond oord, in of buiten eene stad in het Vaderland.

Op een ruim plein of markt of straat, op hooge ligging, van zuiver wel- en regenwater te voorzien, wensch ik een statig, groot en doelmatig gebouw geplaatst te zien, met binnenplein en tuin voorzien, verdeeld in zalen en woningen voor een voldoend getal invalliden. Boven de hoofdingang of poort prijke het welgelijkend beeld van onzen eersten Koning Willem I, terwijl ter regter- en linkerzijde op twee steenen staat uitgehouwen de aankomst aan het strand te Scheveningen, en op de andere de aankomst te Amsterdam. Naast den Koning op bepaalde afstanden in nissen, prijken de beelden van de Graven van Hoogendorp, van der Duin van Maasdam, van Limburg Stirum, Kemper enz. en wie men meer de eer der openbare vereering waardig keurt, terwijl aan de beide zijden der hoofddeur en op de beide hoeken van het gebouw van den voorgevel aan vier oude krijgers de hoede en zorg voor goede wacht van het gebouw schijnt te zijn opgedragen. Wil men meer, dan *stelle men hooger, boven het beeld van Willem I een gedenksteen aan den voet van het allegorisch* BEELD DER DANKBAARHEID, *terwijl de hoeken des steens, min of meer een loshangend kleed verbeeldende, door twee beelden, de faam voorstellende, worden vastgehouden, verkondigende:* DAT DE NEDERLANDSCHE NATIE, UIT HERNIEUWD GEVOEL VAN DANKBAARHEID, HET BESLUIT NAM EN UITVOERDE OM DIT MONUMENT, WAARAAN IN 1815 GEDACHT WAS EN WAARVAN DE FONDSEN TEN NUTTE DER KRIJGERS EN INVALLIDEN AANGEWEND WERDEN. — — IN 1863, TOT DESZELFS VOLKOMENE BESTEMMING TE BRENGEN.

En de kosten! Voor eenige tonnen gouds heeft men dit gebouw; en zoo van de twee millioen zielen (het meerdere niet gerekend) door elkander, het penninske der arme vooral medegerekend, per persoon ontvangen wordt 60 cent, zoo heeft men dit vrijwillig volksgeschenk zeker in veel ruimere mate ontvangen.

Martena-State, 31 Augustus 1863.

U. H. WIELINGA HUBER.

PER TELEGRAAF.

TURIJN, 13 September.

Het dagblad *Stampa* zegt, dat de Pauselijke consul Napels en de Italiaansche consul Rome hebben verlaten, en dat het gouvernement de verwijdering van de Pauselijke consuls uit alle steden van het koningrijk heeft bevolen.

De door buitenlandsche dagbladen verspreidde verontrustende geruchten omtrent den gezondheidstoestand van den Koning van Italie, zijn van allen grond ontbloot.

AMSTERDAM, 14 September.

Uit Weenen en uit Parijs wordt de ontvangst gemeld van het antwoord van Rusland.

AMSTERDAM, 14 September.

				12 Sept. 4 1/4 uur.	*Heden.*
NEDERLAND.	W. Schuld	2 1/2	pct.	63 1/4	64 1/4
„	dito	3	„	77 1/8	76 7/8
„	dito	4	„	100 1/2	100 1/4
„	Handelm.	4 1/2	„	143	142 5/8
SPANJE	Obligatien	2 1/4	„	48 9/16	48 1/2
„	dito	3	„	—	54 7/8
„	binnenl.	3	„	51 5/8	51 5/8
„	Amort. Schuld			—	—
„	Bew.-Coupons			—	13 1/4
PORTUGAL.	Obligatien 1853	3	„	48	48 7/16
„	dito 1856/1862	3	„	—	48
RUSLAND.	H. & C. 1798/1816	5	„	102 3/8	102 1/4
„	dito 1828/1829	5	„	—	100 1/2
„	dito 2-4 l.	4	„	—	78
„	dito 1860	4 1/2	„	—	92 1/8
„	dito 1862	5	„	90 5/8	90 13/16
„	S. & C. 6de S.	5	„	91 1/8	91 1/8
„	Spoorwegaand.	5	„	*f* 199 3/4	*f* 199 3/4
OOSTENRIJK.	Metalliek	5	„	65 1/8	65 1/4
„	dito	2 1/2	„	33 1/8	33 3/8
„	bet. Amsterd.	5	„	86 1/4	86 1/2
* „	Nationale 1854	5	„	70 1/8	70 3/16
TURKIJE.	binnenl.	6	„	51	50 7/8
VENEZUELA.	Obligatien	2	„	24 3/4	24 3/4
„	dito	1	„	—	12 11/16
„	zwarte	6	„	—	56 3/4
„	roode	6	„	—	54 3/8
GRENADA:	Afgestempelde	4 3/4	„	15 7/8	15 15/16
„	dito	1 1/8	„	9 1/2	9 7/8
„	Hectaren			— c.	95 1/2 c.
MEXICO.	Obligatien	3	„	42	42 15/16
AMERIKA.	dito	5	„	73 7/8	72
	dito	6	„	80 15/16	78 7/8
GRIEKENL.	1824/1825, bl.	5	„	36 1/4	36 9/16
„	Coupons			*f* —	*f* 5 7/16

Illinois 82 3/4, Amerika 6 pct. (1882) 75 3/4, Ecuador 15 7/8, Galvestons 30 3/4.

WEENEN, 14 September. Metallieken —, id. Nationale 5 pct. —, Wissel op Londen 111.10.

PARIJS, 14 September Rente 3 pct. 69.

LONDEN, 14 September. Consols 93 5/8.

LONDEN, 14 September. Tarwe minder vast met neiging tot daling. — Friesche Boter 110/. — Patentolie 45/, Raapolie 42/3 en Lijnolie 43/6. — Aanvoer en prijzen aan de veemarkt: 5740 Runderen, 5/; 24,170 Schapen, 5/4; 111 Kalveren, 4/8; 290 Varkens, 4/6.

AMSTERDAM, 14 September. Granen onveranderd. — Koolzaad op 9 vat op het voorjaar *f* 435 (72 1/2 p. v.). — Raapolie, vliegend *f* 41.50, najaar *f* 41, Mei *f* 41; Lijnolie, vliegend *f* 48, October *f* 46, voorjaar 1864 *f* 40.37 1/2.

LEEUWARDEN, 11 September. Boter *f* 49, aanvoer 932 1/4, 325 1/8 en 46 1/16 vaten. Kaas: nagel- *f* 24.50 à *f* 27, kanter- *f* 20.75 à *f* 26, witte kruid- *f* 21 à *f* 25, aanvoer 6965 Ned. ponden. — Veemarkt. 787 Runderen: 205 vette Koeijen *f* 90 à *f* 175, 163 melke *f* 65 à *f* 155, 38 vare *f* 30 à *f* 95, 87 kalfs *f* 80 à *f* 135, 32 Vaarsen *f* 45 à *f* 105, 115 Pinken *f* 16 à *f* 45, 52 Ossen *f* 80 à *f* 135, 38 Stieren *f* 28 à *f* 105, 57 vette Kalveren *f* 8 à *f* 50; 491 Varkens: 48 vette *f* 45 à *f* 95, 205 vette Biggen *f* 18 à *f* 36, 238 magere *f* 8 à *f* 34; 1266 Schapen: 830 vette *f* 15 à *f* 30, 36 melke *f* 8 à *f* 18, 90 magere *f* 7 à *f* 13, 10 Rammen *f* 13 à *f* 24, 232 Lammeren *f* 4 à *f* 13, 68 magere Hamels *f* 3 à *f* 8; 28 Werkpaarden *f* 30 à *f* 90, 15 Veulens *f* 55 à *f* 80. De handel in al het Vee was traag afgaande.

BOLSWARD, 10 September. Boter *f* 49 en *f* 50, aanvoer 358 1/4 en 12 1/8 vaten. Kaas *f* 20 à *f* 26, aanvoer 24.852 ponden.

HINDELOOPEN, 10 September. Boter *f* 52. Kaas *f* 25.50.

DRAGTEN, 10 September. Boter eerste soort *f* 48, tweede soort *f* 38. — Nieuwe Rogge *f* 6.75 à *f* 7, nieuwe Boekweit *f* 6.25 à *f* 6.50, nieuwe Haver *f* 3 à *f* 3.25.

GRONINGEN, 11 September. Tarwe en Rogge [illegible] weinig handel in een doen, Boekweit en Garst 15 ct. lager, dikke [illegible] ver in een doen, blanke Voer iets williger, zwarte niet [illegible] nieuwe Boonen *f* 5.50 à *f* 6.25, grove Gort als voren. — [illegible] zaad met weinig handel in een doen — Raapolie, bij gerijf *f* 39.50, vliegend bij partij *f* 39; Lijnolie, bij gerijf *f* 47.50.

POSTKANTOOR TE LEEUWARDEN.

De DIRECTEUR brengt ter kennis, dat, te beginnen met 16 September 1863, de navolgende wijziging in de Postdienst aan het Postkantoor te Leeuwarden zal plaats vinden:

Aankomst van den Hollandschen Post over *Meppel* des morgens ten 8 uur 30 minuten.

Laatste busligting aan het Kantoor voor *Franeker* en *Harlingen* ten 8 1/2 uur.

De post naar *Holland* later dan thans zullende vertrekken, is de laatste busligting aan het Kantoor voor dezelve bepaald op 7 1/4 uur des avonds

De busligting van de bussen in de stad zal voor den Hollandschen post plaats hebben ten zes uur des avonds.

Het Kantoor zal, met dien dag te beginnen, geopend zijn: des morgens van 7—8 1/2 uur en van 10 1/2—1 1/2 uur, des namiddags van 3 1/2—4 uur, des avonds van 5 1/2—7 uur en van 8 1/2—10 uur.

Voor de *ontvang* en *het deponeren* van gelden zal het Kantoor geopend zijn, gedurende de werkdagen, des morgens van 10 1/2—12 1/2 uur.

Leeuwarden, 14 September 1863. *De Directeur*, MULERT.

HET NEDERLANDSCH ISRAËLITISCH ARMBESTUUR TE *LEEUWARDEN* maakt bekend, dat wegens het invallen van het *Israëlitisch Nieuwjaarfeest*, op den 14 en 15 September 1863, de gewone vierwekelijksche COLLECTE, ten behoeve van de Armen zijner administratie, zal plaats hebben op *Woensdag den 16 September e. k.*, in plaats van op Maandag den 14 Septemb.

Het Armbestuur voornoemd,
AD. H DRIELSMA, *Voorzitter.*

De **VERGADERING** van DEELHEBBERS aan de WED.- en WEEZENBEURS van ONDERWIJZERS in FRIESLAND, zal bij verschikking plaats hebben, den **25** September 1863.

P. A. MEETER, Algem. Boekhouder.

AAN DE KIEZERS IN HET DISTRICT DOKKUM.

Bij de aanstaande verkiezing van een Lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, in het District Dokkum, hebben de Ondergeteekenden besloten hunne stemmen uit te brengen op:

Mr. JOHAN HERMAN ALBARDA,
Lid van de Provinciale Staten van Friesland, wonende te Leeuwarden,

die, **Fries van geboorte,** om zijne gematigde beginselen, bekwaamheden en onafhankelijke positie, bijzonder aan de Kiezers van dat district wordt aanbevolen.

Mr. A. VAN SLOOTEN.	Dr. J. Æ. BORN.
N. IJPEIJ.	S. BROUWER.
C. H. BEEKHUIS	P. H. SMIDS.
D. H. ANDREÆ.	G. G. REITSMA.
E. MANGER CATS.	J. P. OOSTINGH.
VAN SIJTZAMA.	D. WADMAN.
H. VAN SMINIA.	L. J. FEENSTRA.
B. HOPPERUS BUMA.	J. D. QUINTUS.
H. L. VAN HEEMSTRA.	DE TOURTON BRUIJNS.
W. J. D. THOE SCHWARTZENBERG.	

Eenige Kiezers in *Tietjerksteradeel* bevelen als Kandidaat voor het lidmaatschap der Tweede Kamer aan:

Mr. JOHAN HERMAN ALBARDA,
Lid der Provinciale Staten van Friesland.

AAN DE KIEZERS
VAN HET HOOFDKIESDISTRICT DOCKUM.

Dewijl de Heer Mr. A. F. JONGSTRA op nieuw voor de Kandidatuur heeft bedankt, wordt namens de openbare Kiezersvergadering van den 2 September jl. tot Lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal aanbevolen:

den Heer Mr. P. A. S. VAN LIMBURG BROUWER
te 's Hage.

Dockum, 7 September 1863.

Het bestuur der gen. Vergadering,
H. B KLAASESZ.
F. OZINGA.
A. SIJBINGA.
P. BAKKER.
O GOSLINGS.

HOOFD-KIESDISTRICT DOCKUM!

Wilt gij ter **Tweede Kamer** afvaardigen een *eenvoudig*, *vrij* en *kundig* man, die weet te *handelen*, de provincie *door* en *door kent* en reeds heeft getoond *de belangen* van het dikwijls stiefmoederlijk bedacht Noorden, krachtig voor te staan, kiest dan

den Heer H. HEMKES KZN. te Ried.

Eenige vrije Kiezers.

Vijf en twintigjarige echtvereeniging
VAN
J. KLAVER
EN
G. SIKKEMA.
Kollum, den 15 September 1863.

*** Ondertrouwd:
Harlingen, 13 September 1863.
J. H. ANSINGH en
M. A. D. FONTEIN,
Wed. J. S. HANNEMA.

*** Getrouwd te Ferwerd, 3 September 1863:
JAN JELLES MIEDEMA, van *Marrum*, en
TRIJNTJE SJOERDS DE WALLE, van *Ferwerd.*

*** Getrouwd:
Leeuwarden, 8 September 1863.
S. G. BINNERTS Az.,
Beroepen Predikant der Doopsgez. te Witmarsum c. a., en
S. BRUNGER.

*** Getrouwd:
J. H. A. OFFERHAUS, van *Idaard*,
beroepen Predik. te Scherpenzeel c. a., en
A. E. OFFERHAUS.
Leermens, den 9 September 1863.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd te Ferwerd, den 9 September 1863:
G. G. POSTMUS, van *Hallum*, en
T. M. TJEPKEMA, van *St. Jacobi-Parochie.*

*** Getrouwd:
Leeuwarden, 10 September 1863.
L. B. BECKER en
E. M. A. TELSEMEIJER.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd te Bolsward, den 10 September 1863:
G. J. HAARSMA, van *Pingjum*
M. M. IJPMA, van *Wommels.*
Strekkende deze tot kennisgeving aan Familie en [illegible]

⁎⁎ Getrouwd:
Leeuwarden, Dr. S. A. VAN DER CHIJS en
den 10 September 1863. A. J. F. DIRKS.

⁎⁎ Door Gods goedheid beviel heden van eene DOCHTER
F. A. WOUDA, geliefde Echtgenoote van
Lemmer, 5 September 1863. D. S. v. VEEN.

⁎⁎ Bevallen van eene DOCHTER F. H. A. DE BOTH—BAAIJMANS.
Leeuwarden, 6 September 1863.

⁎⁎ Bevallen van een' ZOON C. DE VISSER—SEMLER.
Meppel, 7 September 1863.

⁎⁎ Bevallen van een ZOON GRIETJE M. FEENSTRA, geliefde Echtgenoote van
IJlst, 8 September 1863. A. TUINMAN Az.
Eenige kennisgeving.

IJTENS, 10 September 1863. Heden beviel door Gods goedheid van een welgeschapen ZOON BAUKJE HOEKSTRA, geb. SCHUURMANS.

LEMMER, 10 September 1863. Bevallen van een ZOON L. VAN BRAAM—VAN DER SLIJK.

⁎⁎ Bevallen van een welgeschapen ZOON J. M. LOUWHOFF, geboren KREUGER.
Leeuwarden, 11 September 1863.

⁎⁎ Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER R. J. KNOSCEN, Echtgenoote van
Tjerwerd, 11 September 1863. G. DIJKSTRA.

⁎⁎ Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER LUIZE HOOGHWINKEL, Echtgenoote van
11 September 1863. H. KNOTTNERUS,
Pred. te Loppersum, prov. Groningen.

⁎⁎ Bevallen van eene DOCHTER T. H. FLEDDÉRUS, geliefde Echtgenoot van E. W. DE BOER.
Nijehaske, 12 September 1863.

⁎⁎ EENIGE KENNISGEVING.
Bevallen van een welgeschapen ZOON MARIA GEERTRUIDA HOEPERMANS, Echtgenoote van
J. E. BOSHUIJER.
Haltegebouw onder Dronrijp, den 13 September 1863.

⁎⁎ Heden everleed ten onzen huize, onze oudste Zoon HARKE, in den ouderdom van 40 jaren.
Harlingen, D. HOOGTERP.
5 September 1863. M. HOOGTERP, geb. BERGSMA.
Strekkende deze tevens tot bijzondere kennisgeving aan Bloedverwanten, Vrienden en Bekenden.

⁎⁎ Heden overleed in de Huizinge van wijlen onze Ouders te Veenwoudsterwal onze beminde Broeder en Behuwdbroeder OEDS IJBLES VAN DER VEEN, in leven Hulponderwijzer te Dragster-Compagnie, in den jeugdigen leeftijd van ruim 20 jaren.
Veenwouden, Namens de Familie,
den 5 September 1863. TH. IJ. v. D. VEEN.

⁎⁎ Heden trof mij de langgevreesde slag, dat mijne geliefde Echtgenoote TRIJNTJE TJERKS DIJKSTRA door den dood van mij werd weggenomen, nog maar 23 jaren en ruim 2 maanden oud, waarvan wij ruim 3 jaren gelukkig waren vereenigd.
Voor 3 weken deelde zij nog met in de droefheid van het overlijden van ons jongst Zoontje van b na 1 1/2 jaar en laat mij een Zoontje na van ruim 2 1/2 jaren.
God geve mij genade en ondersteuning in deze moeijelijken weg.
Teroele, 7 September 1863. JOCHEM S. DOUMA.

⁎⁎ Onze jongste Lieveling werd ons heden door den dood ontrukt, in den kortstondigen leeftijd van elf weken.
Warga, JAN ALGERSMA.
7 September 1863. TIETJE P. v. ASPEREN.

⁎⁎ Heden overleed, tot onze innige droefheid, ons zeel geliefd tweede Zoontje, JAN PIETER, oud ruim 5 jaren.
Leeuwarden, 9 September 1863. G. S. HEERINGA.
Eenige kennisgeving. C. M. HOSBACH.

⁎⁎ Heden overleed, na eene sukkeling van ruim twee jaren, in den ouderdom van 58 jaren en 2 maanden, JANKE LOURENS DE ROOK, in leven Echtgenoote van
Lemmer, H. L. VAN NOORD,
9 September 1863. *Timmerman te Lemmer.*

⁎⁎ Na een langdurig lijden overleed heden, in den ouderdom van bijna 30 jaren, mijn geliefde Echtgenoot ADAM G. GORTER, rustend Leeraar bij de Doopsgezinden alhier, mij nalatende twee Kinderen, te jong om hun verlies te beseffen.
Grouw, den 10 September 1863.
GEERTJE B. HALBERTSMA.

⁎⁎ Heden overleed ons geliefd jongste Zoontje, JOHANNES, in den kortstondigen leeftijd van ruim 14 weken.
Vrouwen Parochie, S. P. BOUMA.
den 10 September 1863. R. D. SPAN.
Eenige kennisgeving.

LEEUWARDEN, 10 September 1863. Heden overleed alhier, in den hoogen ouderdom van 84 jaren en 9 maanden, onze hartelijk geliefde Vader, Behuwdvader en Grootvader, de WelEerw. Zeer Gel. Heer JOTHAR BALTHAZAR DE BOER, in leven Predikant bij de Hervormde Gemeente, laatst te *Marrum* c. a., Emeritus sedert het jaar 1852. Eene langdurige ongesteldheid maakte een einde aan zijn voor ons allen nog zoo dierbaar leven. De Heer en Heiland, dien hij zoo vele jaren had verkondigd, was tot het laatst toe zijn licht en zijne kracht. Kalm en zacht ontsliep hij dan ook blijmoedig op Hem hopend. Het aandenken aan den hoogvereerden liefdevollen Man blijft in zegening bij ons allen. Namens de Familie,
J. DOUMA.
H. CREMER.

⁎⁎ Na eene kortstondige ongesteldheid overleed heden, in den ouderdom van vijf en zeventig jaren, mijne geliefde Behuwdzuster, Mejufvrouw HENKE GABES, Weduwe den Heer OENE AUKES BONSMA.
Sneek, Wed. G. VAN DER ZIJL—OLIJ.
13 September 1863.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN FRANEKER gedenken, op Zaturdag den 19 September a. s., des namiddags ten 3 ure, in het Logement *de Krim* van W. KEUNING te St. Jacobi-Parochie, provisioneel aan de meestbiedenden, in het openbaar, voor den tijd van *zes jaren*, bij perceelen, te verhuren:
Eene **ZATHE** en **LANDEN**, gelegen onder St. Jacobi-Parochie, groot 34 b. 77 r., en zulks op alsdan voor te lezen conditien: *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
Franeker, MINNEMA BUMA, *Burgemeester.*
den 9 September 1863. F. H. BURGHGRAEF, *Secretaris.*

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN IJLST brengen bij deze ter kennis van belanghebbenden, dat de [illegible] aldaar, vroeger invallende op den [illegible] Dingsdag [illegible] maand October, is [illegible].
IJlst, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
[illegible] 1863. [illegible] RINGNALDA, *Burgr.*
[illegible] *Weth.*

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN HEMELUMER OLDEPHAERT EN NOORDWOLDE roepen bij deze op:
1. Ten verzoeke van Kerkvoogden der Hervormde Gemeente van Koudum, de stemgeregtigde Hervormde Floreenpligtigen van dat Dorp, om te verschijnen in hunne Kerk te Koudum, op Zaturdag den 19 September e. k., voormiddags 11 uur, ten einde te hooren een voorstel van Kerkvoogden tot verkoop van het Huis en Erf, bekend ten kadaster der gemeente Koudum, sectie A nos. 1594 en 14, en daaromtrent een besluit te nemen.
2. Ten verzoeke van den Floreen-Ontvanger van Koudum, de stemgeregtigde Floreenpligtigen van dat Dorp, op denzelfden dag en dezelfde plaats, des middags ten 12 uur, ten einde te aanhooren het doen van Rekening en Verantwoording zijner Administratie over de jaren 1861 en 1862, en daaromtrent décharge te verleenen.
Koudum, den 7 September 1863.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
B. J. BUMA.
De Secretaris, T. PLANTENGA.

HOOFD-ONDERWIJZER TE APPELSCHA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DE GEMEENTE OOSTSTELLINGWERF noodigen mits deze uit Sollicitanten voor de vacerende HOOFD-ONDERWIJZERS-BETREKKING te *Appelscha*, waaraan thans verbonden is, boven vrije woning en tuin, eene jaarwedde van *f* 550, (in plaats van *f* 500, zoo als vroeger was geadverteerd). Er bestaat tevens vooruitzigt om als Koster en Voorzanger te worden benoemd.
Sollicitanten worden verzocht de vereischte stukken vóór den 23 September e. k. ter Secretarie te *Makkinga*, vrachtvrij in te zenden, zullende de dag van het te houden vergelijkend Examen vóór den 26 September daaraanvolgende worden bekend gemaakt.
Makkinga, den 12 September 1863.
Burgemeester en Wethouders van de gemeente Ooststellingwerf,
B. PRAKKEN, *L. B.*
P. A. BERGSMA, *Secretaris.*

Uitloting.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BARRADEEL doen den belanghebbenden te weten door deze, dat **uitgeloot** zijn, om met den 1 Januarij 1864 te worden **afgelost**:
1. de Obligatiën genummerd met **12, 15, 17, 34, 35, 38** en **46**, wegens aandeelen (ieder van *f* 150) in de Geldleening ad *f* 7050, in 1856 en 1857 gedaan, voor kosten van den Kunstweg van Sexbierum naar Franeker;
2. de Obligatie, genummerd met **2**, wegens aandeel van *f* 200, in de Geldleening ad *f* 2000, in voorschr. jaren, ten laste van *Sexbierum* gedaan, ten einde bij de Obligatiën vermeld;
3. de Obligatie genummerd met **5**, wegens aandeel van van *f* 100, in de Geldleening ad *f* 1300, in 1861 ten laste van *Tzummarum* gedaan, voor kosten bij de Obligatiën vermeld.
En dat dus wegens de aangeduide uitgelootte Obligatiën na 31 December dezes jaars geene rente meer loopt.
Sexbierum, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
den 12 September 1863. COLLOT D'ESCURY, *Burg.*
E. J. ALTA, *Secretaris.*

BEGRAAFPLAATS TE HASKERHORNE.

KERKVOOGDEN *bij de Hervormde Gemeente te Haskerhorne*, voornemens zijnde een REGISTER op te maken van de Graven of Legersteden op de Begraafplaats aldaar, eigendom van gemelde Kerkvoogdij, noodigt de Geregtigden of Eigenaren der Grafplaatsen uit, om hunne bewijzen van eigendom, *vóór of op den* 15 *October* 1863, ter kennisneming in te zenden aan den Ondergeteekende, Voorzitter van 't Collegie van Kerkvoogden, wonende te *Joure.*
V. L. VEGELIN VAN CLAERBERGEN.

DE Ondergeteekende, TÆKE JANS RENEMA, thans Kerkvoogd te Winsum, treedt met den 1 Januarij e. k. af, en verzoekt aan de Floreenpligtigen om niet weer hunne stemmen op hem uit te brengen, omdat hij niet meer in die betrekking wil werkzaam wezen.
Winsum, den 8 September 1863. T. J. RENEMA.

AANBESTEDING
VAN HET
VERWEN

der DOOPSGEZINDE KERK te Warga, op Dingsdag den 22 September 1863, 's namiddags 3 uur, in de Herberg van de Wed. WESTRA aldaar, bij wie het bestek ter inzage ligt. De briefjes van inschrijving in te leveren bij den Heer F. J. KLAASESZ te Warga, vóór of op denzelfden dag, vóór 's namiddags 1 uur.

VERKOOP
VAN EEN HUIS EN KUIPERIJ C.A. TE BURGWERD.

De Notarissen KUIPER en VERWER zullen, met uitloving van strijk- en verhooggelden, presenteren te verkoopen:
Eene hechte en wel onderhoudene, voor vele bedrijven bijzonder geschikte HUIZING, met sedert meer dan 100 jaren goed beklante **Kuiperij**, afzonderlijke Keuken, STALLING voor 5 Koeijen, **Erve** en groote **Hoving** c.a., aan de Trek- en Grindwegen bij de Brug te Burgwerd, onlangs door den dood van Pieter T. Kuipers ontruimd, en zulks behoudens regt tot zamenvoeging in 3 perceelen, in het breede bij billetten omschreven.
Wie gading maken, komen op Donderdagen den 17 September 1863, bij de beschrijving, en den 1 October 1863, bij de finale toewijzing, telkens des namiddags 3 uur, ten huize van Jelle S. Postma te Bolsward. — Condition te vernemen bij de Notarissen voornoemd.

VEULENS, WERKPAARDEN ENZ.

De Notaris WASSENBERGH zal Zaturdag den 19 September 1863, namiddags 4 uur, in de *Krim* te St. Jacobi-Parochie, bij boelgoed, op crediet, verkoopen:
P. m. 20 **Terschellinger** VEULENS, eenige WERKPAARDEN en 15 **Terschellinger** SCHAPEN, aangevoerd door den Koopman G. G. POST aldaar.

BOELGOED.

R. BLOEMBERGEN SANTEE te Leeuwarden zal, ten verzoeke van den Heer Mr HORAT. ALBARDA, Notaris aldaar, op *heden* Dingsdag en Woensdag den 16 September 1863, telkens des voormiddags 9 uur, ten sterfhuize van Mejufvrouw de Wed. M. [illegible], in de [illegible] te Leeuwarden, verkoopen: [illegible] DEN, OUD en [illegible]

BEDDEN, GOUD en ZILVER, alles volgens vroegere Advertentiën.

NAJAARS HOUTVEILING.

R. DE HAAN Sz., Deurwaarder te Leeuwarden, zal op Donderdag den 17 September aanstaande, 's morgens 10 ure, bij de Gaz-Fabriek aldaar, op drie maanden crediet, verkoopen:
EIKEN PLANKEN, zwaar en ligt KROMHOUT en ZEEGBOGTEN, diverse EIKEN ROEDEN, eene fraaije partij PAALHOUT en ongeveer 50 ESSCHEN STAMMEN, alles zeer geschikt voor Heeren Scheepsbouwmeesters, Timmerlieden, Wagenmakers enz.
Te bezigtigen van af heden bij voormelde Gaz-Fabriek.

PUBLIEKE VERKOOPING.

Kapitein PARFAIT MARIE DENIS, gevoerd hebbende het Fransche Brikschip *St. Michel*, geautoriseerd en geadsisteerd door den Heer W. H. BRUNO BOK, Consulair Agent van Frankrijk te Texel, is van meening op Donderdag den 17 September aanstaande, voormiddags te tien ure, in het dorp Westerschelling, ten overstaan van een bevoegd Beambte, publiek te verkoopen:
De van gemeld Brikschip geborgen INVENTARIS, bestaande in: gekapt, staand en loopend Touwwerk, 18 stuks Zeilen, 3 Kabeltouwen, 2 zware Kettingen, 2 Zwaaren 2 Werpankers, '**Boot** en **Sloep** en verdere overblijfselen.
Alles op den verkoopdag behoorlijk gekaveld voor een ieder ter bezichtiging.
Nadere informatien, op franco aanvragen, te bekomen bij gemelden Heer Consulair Agent te Texel, alsmede bij den Heer C. ZUNDERDORP, Scheeps-Agent te Terschelling.

PUBLIEKE VERKOOPING OP TERSCHELLING.

Kapitein PARFAIT MARIE DENIS, gevoerd hebbende het Fransche Brikschip *St. Michel*, geautoriseerd en geadsisteerd door den Heer W. H. BRUNO BOK, Consulair Agent van Frankrijk te Texel, is van meening op Vrijdag den 18 September aanstaande, voormiddags te 10 ure, in het dorp Westerschelling, in een der Logementen, ten overstaan van een bevoegd Beambte, publiek te verkoopen:
Plus minus elf duizend PLANKEN, lang 18 tot 70 palm, dik 3 duimen, geborgen van de lading door voorschreven Schip te Christiania geladen, bestemd geweest naar St. Nazaire in Frankrijk.
Alles op den verkoopdag behoorlijk gekaveld voor een ieder ter bezichtiging.
Nadere informatie, op franco aanvrage, te bekomen bij gemelden Heer Consulair Agent te Texel, alsmede bij den Heer C. ZUNDERDORP, Scheeps-Agent te Terschelling.

AANBESTEDING

wegens het **afbreken** van een HUIS en WONINGEN, en het **maken** van een GEBOUW, ingerigt voor **Tabaksfabriek** enz., op het Noordvliet te Leeuwarden.
Aanwijzing in loco op Vrijdag den 18 September e. k., 's namiddags te 4 uur.
Bestekken te verkrijgen en inlichtingen te bekomen bij den Architect H. R. STOETT Fz.

EXTRACT-VONNIS.

Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden d.d. 10 September 1863 is MEINDERT HARMENS JANSMA, Winkelier en Koopman, wonende te Paesens, verklaard te zijn in staat van **faillissement**, welk faillissement is aangevangen op den tienden September 1863, terwijl tot Regter-Commissaris is benoemd de Edel-Achtbare Heer Mr. A. C. WIJCKERHELD BISDOM, Regter in voornoemde Regtbank, en tot Curator Mr. R. IJ. WARMOLTS, Procureur te Leeuwarden.
Voor Extract conform,
Mr. R. IJ. WARMOLTS, *Curator.*

HARMO- NICA
han- del.

Mede verkrijgbaar HANDLEIDINGEN tot zelfoefening.
Leeuwarden, TH. POSTMA.
Korfmakerstraat.

PETROLEUM NACHTLAMPJES
EN
COMFOORLAMPJES à 40 cent,

TAFEL-, MUUR, HANG en HANDLAMPEN, prima kwaliteit, PETROLEUM GLAZEN, BALLONS, KAPPEN, etc.
Tevens ontvangen:
WAGEN-LANTARENS,
in mooije en ordinaire soorten.
B. ADRIANI,
in LAMPEN, BLIK- en VERLAKWERK
te Leeuwarden.

Stoomboot- dienst
VAN OP
LEEUWARDEN 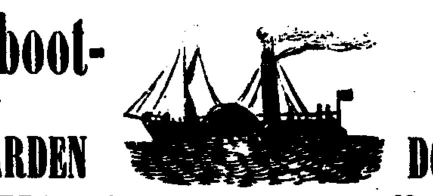 DOKKUM V.-V.

AANLEGPLAATSEN: Lekkum, Wijns, 't Tichelwerk onder Stiens, Barthlehiem, Birdaard en Klaarkampsterbrug.
WINTERDIENST.
AANVANGENDE
WOENSDAG den 16 September 1863.
VERTREK:
van LEEUWARDEN naar DOKKUM. — van DOKKUM naar LEEUWARDEN.
Maandag [illegible]
Dingsdag [illegible] des [illegible] uur — des namiddags 12 1/2 en 5 1/2 uur.
[illegible] uur — des morgens [illegible]

Mr. G. SCHOT, **Notaris te Franeker**, **zal op Donderdag den 17 September 1863**, **des voordemiddags om 9 uur precies**, **ten sterfhuize van F. A. Hofstra onder Zweins**, bij boelgoed verkoopen:

24 melke, kalve en vare Koeijen, **9 Hoklingen**, **8 Kalveren**, **4 beste Paarden**, **alle in tuig bereden en mak**, **2 bruine enter Merriën**, **5 melke Schapen**, **13 Lammeren**, **Kapwagen**, **Kapchais**, **4 beslagen Hooiwagens**, **2 dito Aardkarren**, **2 Ploegen**, **Egge**, **Wijne**, **Snijbank**, **Moudbord**, **Graanzeven**, **Schalen en Gewigten**, **Gereiden**, **Hoofdstellen**, **Jaaglijnen**, **Wagenkussen**, **beste Tjen met koperen hoep**, **12 koperen en 26 houten Aden**, **Boteraad**, **2 Brokaden**, **10 koperen en 8 houten Emmers**, **6 beste Molkenvaten**, **Kaaspers met Steen**, **Kaasvaten**, **Tobben en Booitzen**, **Kaasstelling**, **Koekettingen en Klaauwen**, **Tijme met Touw**, **Bindstokken**, **Achter- en Voorbijnen**, **Zijlen**, **Paardetuig en verder Boeregereedschap**, **groote Gierbak**, **Mistkret**, **groote ijzeren Pot**, **Koekmolen**, **2 Roepels met Banken**; — voorts **MEUBELEN**, **als**: **Kabinet**, **Secretaire**, **Kastje**, **Laadtafel**, **Hoekspinde**, **Staartstukklok**, **4 Bedden met toebehooren**, **3 Tafels**, **Stoelen**, **Spiegels**, **Schilderijen**, **3 koperen Gootlingen**, **3 dito Ketels**, **Bedpan**, **Glas**, **Steen en Aardewerk**, een partijtje Rookvleesch en Spek en hetgeen meer te voorschijn zal worden gebragt.

EENE BOEREPLAATS, TE HUER,

voor 5 of 10 jaer, *Binnema*, met plan van een NIEUW HUIJS, aen de *Bril*, onder *Grouw*, groot ruim 30 *bunders*, best POLDERLAND, waervan *conditiën* bij de *Casteleins* te leezen aldaer, of bij J. NIEUWVEEN Rz., op *'t Suidfliet* in *Leeuwarden*, bij wien de *biljetten* in te leevren, *vóór* of op den 25 deezer.

EENE HERBERG,

uit de hand TE KOOP, met SCHUER en DOORREED, nieuw gebouwd, en *twee kampen* BOUWLAND, *het Witte Peerd*, te Steenwijkerwold aen den *Straatweg*, thans bewoond door W. Jordan.

BACKERSGEREEDSCAP,

TE KOOP à comptant en op crediet. Voor 't een en ander franco. Adres bij J. NIEUWVEEN Rz., op 't Suid-fliet te Leeuwarden.

NATIONALE LEVENSVERZEKERING-BANK.

Goedgekeurd door Z. M. den Koning.

Gevestigd te ROTTERDAM, Oppert, No. 18.

Volteekend Waarborg-Kapitaal EEN MILLIOEN GULDEN.

Commissarissen:

D. Blankenheym, Joost van Vollenhoven, R. H. Nierstrasz, Mr. T. M. C. Asser, Mr. P. P. van Bosse, J. D. Fransen van de Putte, Jonkhr. Mr. F. J. J. van Eysinga, Mr. J. C. de Kempenaer,

Directie:

Mr. W. Siewertsz van Reesema, *Directeur*.
S. van der Held Wz., *Administrateur*.

BANKIERS: **Jan Havelaar & Zoon**, *te Rotterdam*.
ADVISEREND GENEESHEER: **H. van Vollenhoven**, Med. et Chir. Doctor, te Rotterdam.

Levens-, Overlevings- en Rente-Verzekering, met dadelijk ingaand regt op 25 percent Aandeel in de Winst.

Verzekeringen van Uitzet voor Kinderen, *toekomstige Kapitalen*, *dadelijk ingaande en toekomstige Lijfrenten*.

De Voordeelen door deze Bank aangeboden zijn:

1. Matige Jaarlijks, Halfjaarlijks, Driemaandelijks of Maandelijks betaalbare Premiën, na betaling waarvan de Verzekering dadelijk aanvangt.
2. *Dadelijk* ingaand regt op 25 *percent aandeel in de Winst* voor Levens-, Overlevings en Rente-Verzekeringen.
3. Bevoegdheid tot leening van een gedeelte der te betalen of betaalde Premiën.
4. Het regt, bij staking der Premie-betaling, op teruggvordering van $1/3$ of de helft der betaalde Premiën, of op een nieuw contract ten bedrage van alle betaalde Premiën, waarop niets meer behoeft te worden betaald.
5. Aanspraak op alle betaalde Premiën, bij overlijden door zelfmoord, regterlijk vonnis of in tweegevecht, bij het in werkelijke krijgsdienst treden of vertrek naar Overzeesche gewesten.
6. Uitbetaling der verzekerde Som, ingeval van overlijden bij het handhaven der openbare orde.
7. Vrijheid om zich, zonder kennisgeving aan de Bank, naar en van eenige haven of plaats in Europa te begeven, en bevoegdheid om de Polis, zonder kennisgeving aan de Bank, aan derden over te dragen of te verpanden.

Vermits door deze billijke voorwaarden de contante waarde der Polis altijd bekend is, is zij zoo geldig als een *Bankbiljet*. Aldus kan de Verzekerde, daargelaten de voor zijne familie genomen voorzorg, zich altijd daarvan als van een fonds voor eigen gebruik gedurende zijn leven bedienen.

Verzekeringen tot Uitzet, tot plaatsvervanging bij de Nationale Militie of tot een ander doel, met uitbetaling bij het bereiken van het 18de, 20ste of 23ste jaar, met of zonder teruggave van de betaalde Premiën, bijaldien het verzekerde kind mogt overlijden vóór dat de uitkeering plaats heeft, benevens andere voordeelen daaraan verbonden.

Verzekeringen voor naar de Koloniën vertrekkende personen, en op het leven van zeevarenden, worden gesloten tegen matige extra Premiën.

Verzekeringen van klein bedrag ter voorziening in kosten van Begrafenis, enz., tegen zeer matige, onveranderlijke Contributien en *dadelijke aanspraak op uitkeering, zoodra men is ingeschreven.*

Inlichtingen zijn te verkrijgen en Prospectussen *kosteloos* te bekomen bij de Directie en de Heeren Agenten en Correspondenten in de navolgende gemeenten der provincie *Friesland:*

St. Anna-Parochie, J. KUIKEN Jz. *Dragten*, J. KAMMINGA KIJLSTRA. *Franeker*, T. TELENGA. *Grouw*, S. WARTENA. *Hallum* en *Oude Bildtzijl*, F. RENDELOOP. *Harlingen*, Y. O. FABER. *Joure*. H. F. DE JONG. *Leeuwarden*, I. BOLMAN. *Lemmer*, F. O. SLEESWIJK. *Menaldum*, H. R. BRAAK. *Oostermeer*, A. FABER. *Roordahuizum*, N. L. J. BRUINSMA. *Sneek*, S. SLEESWIJK. *Stavoren*, KLAAS R. VISSER. *Wolvega*, G. J. [illegible]

[illegible] worden gevraagd in de Gemeenten der Pro[illegible]

De Ondergeteekende, Onderwijzeres in de Breidschool van **Christelijk Hulpbetoon** alhier, neemt de vrijheid te kennen te geven, dat er ten haren woonhuize aldaar, voor Meisjes uit den fatsoenlijken stand, des daags, gelegenheid is **onderwijs** te ontvangen in **alle** VROUWELIJKE HANDWERKEN. Het leergeld verstrekt grootendeels ten voordeele van de Breidschool en ook daarom vertrouwt zij dat hare uitnoodiging een gunstig gevolg zal hebben.

Leeuwarden, 10 September 1863. A. C. POTGIETER.

A. VAN ASSEN,

BIJ DE KOORNBEURS TE LEEUWARDEN,

heeft de eer zijne geëerde Begunstigers te berigten, dat bij hem aanwezig is: een groot assortiment $^6/_4$ HEMDENLINNENS in diverse kwaliteiten (waaronder handgespin) en tot zeer lage prijzen. Hij vestigt de aandacht vooral dáárom op het artikel, wijl de prijs der ruwe Katoenen tot eene ongekende hoogte is gestegen, en door het gebruik van Linnen kan worden vervangen.

Berigt tevens de ontvangst van WOLLEN SCHOTSCHE CHALES en DOEKEN.

KLAPHOUT.

Aangekomen te Harlingen, Kapitein D. R. BAKKER, Schip „de Jonge Lieffert," met eene **lading KLAPHOUT** voor H. HALBERTSMA Bz. te Grouw.

Van hoe belangrijk nut en gunstige gevolgen het HOFF'sche Malz-Extract (Gezondheidsbier), deze geliefde Salon- en Tafeldrank, voor Lijders aan Asthma en andere Borstziekten kan geacht worden, bewijst wederom volgenden op nieuw ingekomen Brief van een Achtbaren Nederlandschen Burger, den Edel-Achtb. Heer P. KEYSER Sz., Burgemeester van Texel, aan den Koninklijken Hofleverancier JOHANN HOFF, Centraal-Dépôt te Amsterdam, O. Z. Voorburgwal, J. 342, gerigt, luidende:

Ter voldoening aan bijgaande nota zend ik UEd. bij deze in een postw., enz.

„**Het gebruik van dit Malz-Extract heeft „bij mij eene goede uitwerking gehad; ik „moet erkennen dat mijn Borst door dit ge- „bruik veel is versterkt geworden; en dat „de Asthmatische aandoeningen, waaraan ik „sedert geruimen tijd heb gelaboreerd, door „dit gebruik ook veel verbeterd en vermin- „derd zijn.**

„Ik verzoek UEd. alzoo per Beurtschipper, die deze „kist met ledige flesschen overbrengt, en Vrijdag avond „weder van Amsterdam afvaart, bij vernieuwing 25 „flesschen van uw borstversterkend MALZ-EXTRACT „mij toe te zenden."

Texel, 31 Augustus 1863.
UEd. Dienstw. Dienaar,
(get.) **P. KEYSER Sz.**,
Burgemeester.

DÉPÔTS: *Leeuwarden*, S. P. POSTMA; *Bolsward*, I. IJ. REITSMA; *Dockum*, S. ZOUTMAN; *Dragten*, D. DE VRIEZE; *Franeker*, J. HOUTSTRA; *Grouw*, I. K. MUSCH; *Harlingen*, S. E. WIARDA, *Apoth.*; *Sneek*, P. VAN STAA; *Workum*, L. BRANDENBURGH.

De Zalf en Pillen van Holloway.

Het geneesmiddel van iedereen.

Bij vastgezette koude, koortsachtige aandoening, halsziekten, opgezette klieren en schorheid wordt oogenblikkelijk en altijd baat gevonden door de borst, de nek en rug ijverig te wrijven met deze Zalf tegen de ontsteking. Zij dringt door de huid en geneest. De tegenwoordige dompigheid en slechte staat van den dampkring vermeerdert aanmerkelijk het getal van lijders aan keel- en borstziekten; voor beiden is deze Zalf, als zij goed gebruikt wordt, zeer aan te bevelen. In alle gevaarlijke en constitutionnele ziekten, die hevig maar spoodig beslist zijn, zou men de Pillen van Holloway moeten gebruiken, omdat zij gemeenlijk af de bedorven stoffen verwijderen en uitroeijen. Er kan geen zekerder en gezonder middel worden uitgedacht voor kinderen als zij lijden aan mazelen, roodvonk en andere ziekten aan de kindschheid eigen. Daar zij het bloed zuiveren vernietigen zij de koorts en de ontsteking.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt.

Doosjes Pillen:	f 0.80,	f 1.85,	f 3,	f 6.75,	f 13.50,	f 20.50.
Potjes Zalf:	- 0.80,	- 1.85,	- 3,	- 7.05,	- 13.85,	- 20.50.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen: aan het Hoofddépôt bij den Heer J. Straatman, 's Hertogenbosch; Mej. Wed. H. A. Binksma, Harlingen; P. T. Botma, Sneek; S. G. Swart, Gorredijk; S. Visser, Lemmer; S. S. Oosterbaan, Bolsward; Londen, Holloway's Etablissement, Strand 224, en New-York, 80 Maiden Lane.

Revalenta Arabica.

Een Burgerman te Breda heeft aan zijn Zoontje, dat aan verzwakking leed, en, ondanks alle daartegen aangewende middelen, geheel wegkwijnde, ten laatste de **REVALENTA ARABICA** toegediend, *met dat gevolg, dat het Kind thans, na een gebruik van slechts* 4 *bussen, frisch en gezond is.* De Heer M. JANSSEN aldaar is gaarne bereid mondeling nadere inlichtingen te geven.

Du Barry's Revalenta

is een zacht, inwikkelend middel, dat alle irritatie tegengaat, in de vochten voorhanden scherpte en bederf verwijdert, de ingewanden versterkt en de noodige afzonderingskracht geeft, waardoor de sappen gezuiverd en het geheele ligchaam gezond wordt.

Maag- en onderbuikskwalen, koorts, zinkings, verstoppingen, maagkramp, maagpijn, hoest, aamborstigheid, diarrhea, oprispingen, zuur, kolijk, zenuwziekten, stuipen, vloed, slijm, hartkloppingen, hoofdpijn, duizeling, graveel, scheurbuik, klieren, tering, rheumatische aandoeningen, griep, misselijkheid en braking, en alle andere ziekten, die door abnormalen toestand der spijsverterings-werktuigen ontstaan, worden spoedig en zeker genezen door DU BARRY'S REVALENTA.

Als voeding voor kleine kinderen is zij ook bijzonder aan te bevelen en verdient de voorkeur boven de voeding met melk. Zij verteert ligt, verzuurt niet, geeft veel voedsel en gezonde sappen.

Men lette er vooral op, dat iedere Bus, tot waarborg der echtheid, door „F. VON WINDHEIM & Co., VERKOOPHUIS," geteekend is.

De prijs der **REVALENTA** is: kleine bussen 87 $1/2$ cts., 1 ℔ *f* 2, 2 ℔ *f* 3.50, 5 ℔ *f* 8, 12 ℔ *f* 16.

Amsterdam, Verkoophuis; Leeuwarden, J. H. van Haagen, bij de Koornmarkt, I no. 343, en Gebrs. de Graaff; Bolsward, S. S. Oosterbaan en R. S. Dijkstra; Delfzijl, W. Sissing; Dockum, A. Schaafsma; Dragten, J. Posthuma Sz.; Franeker, Wed. K. Drager; Gorredijk, S. G. Zwart; Harlingen, P. L. Mirande Pz. en J. S. van Dijk; Heerenveen, G. Overdiep; Hindeloopen, J. L. Haaxma; Kollum, C. Nihot; Makkum, J. B. de Boer; Noordwolde, [illegible]

ATTENTIE!

Ondergeteekende verwittigt elken **Landbouwer**, dat hij *heden* zijne BOTER gekocht heeft voor ***f* 55.00**, en omdat de Waagmeester van Leeuwarden die Prijs *niet gaarne wilde plaatsen*, gevoelt hij zich genoodzaakt zulks per advertentie te doen.

11 Sept. 1863. K. RAUWERDA Pz.

WAARSCHUWING.

De Ondergeteekende maakt bij dezen aan een ieder bekend, dat, van af deze publieke bekendmaking, door hem niet meer zal worden betaald, schulden, die buiten zijn schriftelijk bewijs ten zijne laste gemaakt worden, het zij groot of klein; — en geene gelden worden voor ontvangst gerekend (zijnen Handel aangaande), dan door den Ondergeteekende en zijn Zoon HENDRIK J. VAN DER BIJL.

Sloten, 15 September 1863.
JAKOB GEERTS VAN DER BIJL.

HARDDRAVERIJ TE AUGUSTINUSGA.

Met vereischte toestemming gedenken de Kastelein E. J. FOKKENGA en eenige Liefhebbers, op Zaturdag 19 September 1863, te laten Verharddraven:

Een extra fraai bewerkt stuk ZILVER, *ter waarde van f* **80**, *vrij te vereeren*, door Paarden, die, na 3-jarigen ouderdom, niet meer dan één *Prijs* onder den Man hebben gewonnen en tot genoegen der Keurmeesters zijn.

Aangifte te één ure.

HARDDRAVERIJ TE KOOTSTERMOLEN.

De Kastelein WIEBE VAN DER MEULEN en eenige Liefhebbers uit Kooten gedenken op Zaturdag den 19 September e. k. te laten Verharddraven en vrij te vereeren:

Een zware ZILVEREN BROODBAK of een GOUDEN HOROLOGIE, *ter keuze van den Winnaar.*

Toegelaten worden alle Paarden, die, *uitgezonderd als driejarige*, nog geen Prijs gewonnen hebben en tot genoegen der Keurmeesters zijn.

Aangifte ten 12 uur. Draverij precies 2 uur.

HARDDRAVERIJ EN KAATSPARTIJ TE BAIJUM.

Met toestemming van het Edel Achtbaar Bestuur van Hennaarderadeel gedenken de Kastelein D. HUIZINGA en eenige Liefhebbers, op Woensdag den 23 September e. k., te laten Verkaatsen:

TOT PRIJS: **24 GULDEN.** PREMIE: **6 GULDEN.**

Aangifte des namiddags 1 uur.

Alle Liefhebbers worden uitgenoodigd, uitgezonderd Frans Felkers, door buitengewone bekwaamheid.

En op Donderdag den 24 dito te laten Verharddraven, door Paarden, die niets hebben gewonnen, uitgezonderd driejarige:

TOT PRIJS: **Een fraaije ZILVEREN TABAKSPOT en AANSTEKERS-KOMFOOR**, *ter waarde van p. m. zestig gulden.*

Aangifte des middags 12 uur precies.

STOOMVAART

VAN **Harlingen** NAAR **Hull**

EN VAN

Hull terug op Harlingen via Zwolle.

Het ijzeren STOOMSCHIP *MINISTER THORBECKE*, Kapitein B. NEPPERUS, vertrekt van HARLINGEN wekelijks des **Zaturdags** morgens met het eerste getij, behoudens buitengewone omstandigheden, en van HULL terug via ZWOLLE op hier des **Woensdags** morgens, waarmede uitmuntende gelegenheid bestaat tot het aanvoeren van MANUFACTUREN en allerhande Goederen *regtstreeks tot* **Harlingen**, tot billijke vracht en onkostberekening. — Adres en informatien bij de Agenten:

W. C. L. RINGROSE, *Hull.*
I. & S. WIARDA, *Harlingen.*

Let Wel!

Voor een **Begrafenisfonds**, dat in *Friesland* reeds duizende Leden telt, worden nog AGENTEN en BODEN gevraagd: te *St. Anna-Parochie*, *Lieve Vrouwen-Parochie*, *Bergum*, *Beetsterzwaag*, *Oldeberkoop*, *de Lemmer*, *Kollum*, *Ternaard*, *Makkum*, *Oostermeer*, *Buitenpost*, *Joure*, *IJlst*, *Balk* en *Sloten*. Adres, met eigenhandig geschreven brieven, *franco*, onder letter Z, aan A. VAN ZUIJLEN, bij de Voormalige Vrouwenpoort te *Leeuwarden.*

HOROLOGIEMAKER.

Een BEDIENDE, voor groot en klein werk, kan dadelijk geplaatst worden bij K. G. A. STEPHAN, Noorderhaven te Harlingen. Brieven franco.

Wordt gevraagd aan de GAZ-FABRIEK te Franeker: Een **eerste** STOKER, om dadelijk in dienst te treden. Informatien aan de Gaz-Fabriek. Brieven franco, of in persoon.

Een WAGENMAKERSKNECHT, goed kunnende werken, kan dadelijk vast werk bekomen bij de Wed. W. WIEBENGA te Harlingen.

Bij den Boekhandelaar H. KUIPERS, bij de Langepijp, hoek van de Weerdt te Leeuwarden, is verkrijgbaar:

De Coupletzanger.

VIER EN TWINTIG CHANSONNETTEN

van F. H. GREB en W. N. PEYPERS,
Gezongen door J. H. ALBREGT, *Eerste Komiek* aan den Grooten Schouwburg te *Rotterdam.*
MUZIEK van L. W. LUERS en ANDEREN.

Boven de woorden van elk eerste Couplet is de melodie, in duidelijken notendruk, aangegeven.

Een keurig GEPHOTOGRAPHIEERD PORTRET van den Heer ALBREGT, met handteekening, versiert het boekje, welks inhoud wel geene aanprijzing zal behoeven, daar de bijval algemeen bekend is, die aan dezen verdienstvollen tooneelkunstenaar bij het voordragen zijner Coupletten geschonken wordt. — **Prijs *f* 1.25.**

Door de vele aanvragen naar dit werkje heeft bovengemelde aan verscheidene bestellingen niet kunnen voldoen, nu echter nieuwe Ex. in voorraad hebbende, heeft hij de eer belanghebbenden daarvan kennis te geven.

[illegible] Drukkerij van de Erven [illegible]